

Stuurgroep Kromme Rijnlandschap

Jaarverslag 2020

Uitlopend hazelaar hakhout in de ochtendzon

Stuurgroep Kromme Rijnlandschap (SKR) is een samenwerkingsverband van vijf gemeenten voor natuur en landschap in de Kromme Rijnstreek. Het samenwerkingsverband bestaat al sinds begin jaren zeventig en is destijds opgericht om de zogenaamde “stille recreatie” in het gebied te bevorderen. Tegenwoordig zetten we steeds meer in op het behouden en verbeteren van ruimtelijke kwaliteit in de breedste zin van het woord.

Naast de participerende gemeenten zijn ook een aantal adviesorganisaties vertegenwoordigd. Op deze manier is een echt geïntegreerde afstemming en samenwerking mogelijk voor het natuur- en landschapsbeleid.

De organisatie bestaat uit een stuurgroep waarin wethouders en andere bestuurders zitting hebben, en een werkgroep bestaande uit beleidsambtenaren, maatschappelijke organisaties en belangenorganisaties uit de streek. De dagelijkse werkzaamheden worden gedaan door de landschapscöördinator, ondersteund door de secretaris.

De organisatie is ondergebracht in de gemeente Bunnik.

Kenmerkend voor de werkwijze van de Stuurgroep Kromme Rijnlandschap (SKR) is de betrokkenheid van bewoners en grondeigenaren, de uitvoeringsgerichtheid, de korte lijnen, de kleinschaligheid en maatwerk van de activiteiten.

In 2020 werd landschap volop herontdekt door de inwoners van Nederland, omdat er vanwege Covid19 beperkte mogelijkheden waren voor activiteiten buitenshuis. Gevolg was dat veel mensen de natuur en het landschap opzochten om uit te waaien, te bewegen en te genieten.

Het belang van natuur en landschap is daarom weer beter in beeld. In onze streek maakten bewoners zelfs een documentaire reeks “1km dijk en zover je kunt kijken” om hun Kromme Rijnlandschap in al haar schoonheid, nut en historie te laten zien. Verderop meer hierover.

Wij mochten hierin vertellen hoe het landschap door de eeuwen is gebruikt, hoe de erven in elkaar zitten en wat je waar tegenkomt.

Rozebottels in het wild; er waren er genoeg

Uitzicht op de Vechtplas; herfst langs het water

jaarverslag 2020, Stuurgroep Kromme Rijnlandschap

De landschapscoördinator

Advieswerk voor particulieren is een ruime omschrijving voor de werkzaamheden van de landschapscoördinator. Het gaat van advies over aanleg en beheer, van subsidie naar proces en hulp bij uitvoering. Naast het advies op erfniveau is het ook aan tafel zitten als er nieuw beleid voor landschap en natuur komt. Horen wat er verandert en kijken hoe je dat kan meenemen voor de bewoners van de streek. Hier hoort ook het meedenken met de gemeenten bij. De landschapscoördinator kent 'alles en iedereen' en kan daardoor gericht adviseren en effectief uitvoeren.

De landschapscoördinator brengt geeft ook advies in beleidsontwikkeling. Bijvoorbeeld in de regionale samenwerking Utrecht10-16 voor de pijler groen en landschap. Dit gaat over landbouw (fruitteelt en melkveehouderij, natuur en ecologische verbindingen, het cultuurlandschap, gebruik van het landschap door recreatie, maar ook klimaat doelstellingen en energie. Inmiddels is het ontwikkelbeeld vastgesteld en wordt er aan een verdere programmering gewerkt: Groen Groeit Mee. Ook daar werken we aan mee om landschap goed te vertegenwoordigen.

Meerdere gemeenten in onze streek hebben inmiddels beleid voor zonnevelden. In 2020 waren er al veel aanvragen voor zonnevelden in verschillende gemeenten. De landschapscoördinator ondersteunde de beleidsmedewerkers daarbij.

In 2020 heeft de landschapscoördinator fulltime gewerkt. Helaas wel meer vanuit huis. De vaste werkplek was tot maart op maandag in het gemeentehuis van Bunnik in Odijk. Op dinsdag werd met grote regelmaat ook bij de gemeente Utrechtse Heuvelrug gewerkt en op de vrijdag ook regelmatig bij de gemeente Wijk bij Duurstede. Door COVID stopt dat in maart en werd er veel digitaal contact gezocht. In een aantal gevallen prettig, in andere uiterst lastig. Door COVID 19 waren er ook wat minder terreinbezoeken in de streek. We hopen dat in het volgend jaar weer in te kunnen halen.

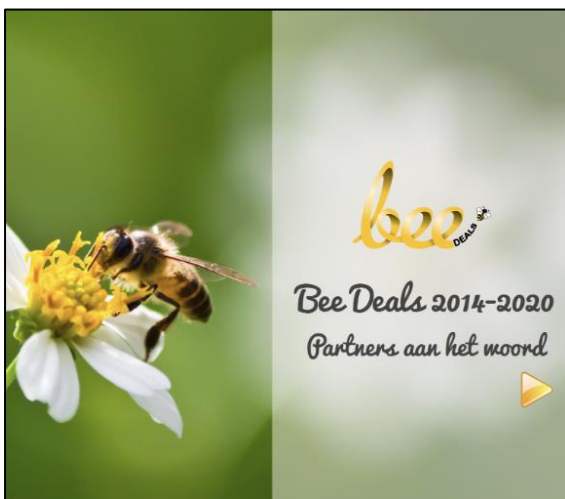
Activiteiten van de landschapscoördinator

De inhoudelijke taken van de landschapscoördinator betreffen:

- 1) Uitvoering landschapsbeheer via advisering aan particuliere grondeigenaren
- 2) Uitvoering landschapsbeheer via thematische gebiedsgerichte projecten
- 3) Bijdrage aan gemeentelijke en/of gebiedsgerichte projecten van derden;
- 4) Bijdrage aan ontwikkeling en afstemming (gemeentelijk en regionaal) landschaps- en Natuurbeleid
- 5) Voorlichting en communicatie
- 6) Organisatie, planning en control

*Kruidenrijk gras met oa. cichorei, rode klaver
smalle weegbree, duizendblad en luzerne*

Zes jaar beedeals

Projecten 2020

Beedeals Kromme Rijn

In 2019 heeft de Stuurgroep Kromme Rijnlandschap met haar deelnemende gemeenten, het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden, de agrarische natuurvereniging Kromme Rijnstreek en een aantal boeren en fruittelers de BEEDEALS Kromme Rijn verlengd met twee jaar. In deze deal geven we aan hoe we betere omstandigheden voor met name wilde bijen kunnen krijgen. Dit hebben we gedaan door een aantal projecten in te stellen. Elk jaar behouden we de actie die we al deden en komt er een nieuwe actie bij.

Bijvoorbeeld door bloemenzaden die speciaal voor wilde bijen zijn samengesteld uit te delen voor kruidenstroken en overhoekjes. Het bedenken van een haag- of singel sortiment met een lange bloeiperiode, door verschillende soorten die na elkaar bloeien gemengd te planten. Beheer van gemeentelijke bermten met de gemeenten bespreken en aanpassen naar bij-vriendelijk.

We hebben in 2020 veel minder zakjes uitgedeeld omdat bijna alle evenementen niet doorgingen. We hebben ca 200 kleine zakjes zaad uitgedeeld.

Daarnaast is er wel voor ruim 9 hectare aan zaden uitgedeeld, wat neerkomt op 246 kilo zaad. En niet te vergeten, de meeste deelnemers van vorig jaar met hun kleinere en grotere percelen deden weer mee. Een enorm succes.

Het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden is ook Beedeal partner en heeft via het agrarisch collectief Utrecht Oost voor nog eens 29 hectare aan kruidenranden meegewerkt bij agrarisch natuurbeheer.

Nieuw dit jaar was eetbaar kruidenrijk gras voor vee, waarbij eetbare kruiden voor het vee kon worden gezaaid. Naast bloemen voor wilde bijen dus ook voeding en mineralen voor het vee. Een dubbeldoel. We hebben voor meer dan 15 hectare zaden geleverd. Door monitoring willen we kijken hoeveel dit oplevert aan bloemen en kruiden.

In 2020 bestaat Beedeals Nederland 6 jaar. Vanuit alle lokale deals is er een stukje geschreven over wat elke deelnemer doet in de omgeving Dit is gebundeld in een (digitale) brochure over de beedeals en te vinden op <https://www.beedeals.nl/6-jaar/>

Patrijzen aan de Rijsbruggerweg februari 20

Gekapt hazelaarhakhout op Sandenburg

Project Patrijzen Profijt Plan

Eind 2018 zijn we begonnen met de uitvoering van het Patrijzen Profijt Plan.

Doel van dit project is om de patrijzenstand in de Kromme Rijnstreek te verbeteren en daarmee veel andere gunstige factoren mee te nemen. Patrijzen hebben een betere biotoop nodig om te kunnen blijven bestaan in de streek. Vooral voedselaanbod en schuilgelegenheid zijn belangrijk. Een gevarieerd kleinschalig landschap is essentieel.

We hebben een paar meldingen gekregen van waar patrijzen zitten. Het gebied tussen Odijk en Houten laat op meerdere plekken zien dat er nog kleine groepjes (kluchten) patrijzen zitten. In Langbroekerwetering bij Driebergen zijn er nog een paar. Verder in Schalkwijk en in Cothen zijn op enkele plekken patrijzen gesignaleerd. Daarnaast er is op 16.000 m² patrijzenmengsel gezaaid. Naast dat het agrarisch collectief een beheerpakket wintervoedselakker heeft, zijn er inmiddels meer patrijzen pakketten. Zo kunnen patrijzenbloemenblokken en keverbanken worden aangevraagd. De landschapscoördinator adviseert ook hier, zodat de pakketten op de goede plek komen. Zo komen er steeds meer plekken ingericht voor de patrijzen verspreid in de Kromme Rijnstreek.

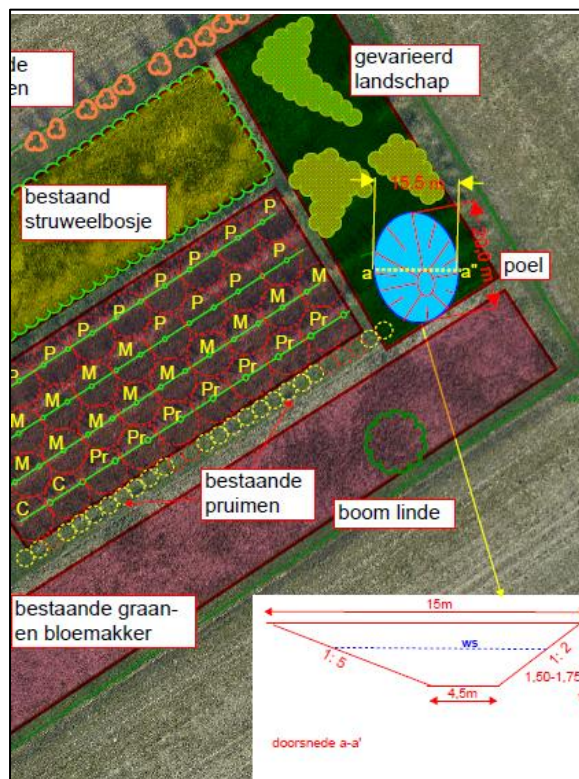
De geluidkastjes waar in de winter mee wordt gewerkt, geven niet het gewenste resultaat. Hierdoor worden maar weinig meldingen gedaan. De meeste gegevens krijgen we van bewoners van het buitengebied. Komende winter gaan we wel met de geluidskastjes door om te zien hoe het beter kan.

Project hazelaar hakhout

Dit uitvoeringsproject gaat over een zeer oude vorm van hakhoutbeheer weer vitaal krijgen in de Kromme Rijnstreek. Hazelaar heeft geen last van essentaksterfte en het vrijkomend hout is goed te gebruiken voor nuttige doeleinden. Het project wil hazelaarhakhout als duurzame vorm van landschapselement (hakhout) in de streek terug krijgen.

Het project is dit jaar gestart in samenwerking met stichting Heg & Landschap en Lucy Cowles. Afgelopen voorjaar is er op de landgoederen Zuylestein en Sandenburg een cursus hakken en verwerken geweest en volop gekapt. Met name binders, (bonen)staken, rijshout en paaltjes zijn hieruit gemaakt.

Door COVID19 moest het project vroegtijdig worden stilgelegd. Het splijten en vlechten van hurdles en schuttingen, dat samen met de houtgroep 't Burgje van Reinaerde zou gebeuren, is hierdoor niet doorgegaan. Begin november zou de volgende periode van kappen weer opgestart worden, maar dit is inmiddels uitgesteld.

Uitsnede uitvoeringsplan in Werkhoven met poel hoogstamfruit, bloemrijk gras, struweel en bloeiende akkerranden

Project Platform kleine landschapselementen

In juni 2019 is door 16 gemeenten de overeenkomst getekend voor het Platform Kleine Landschapselementen. Dit project is een samenwerking tussen de Provincie Utrecht, de Kromme Rijngemeenten (hele opp. buitengebied) nog 11 gemeenten buiten de Kromme Rijnstreek, gebiedspartijen Landschap Erfgoed Utrecht en Utrechts Particulier Grondbezit. Het project wordt uitgevoerd door het agrarisch Collectief Utrecht Oost.

Herstel en aanleg van nieuwe landschapselementen wordt betaald door de provincie, waarna deze elementen in het beheerprogramma van (Agrarisch?) Natuurbeheerplan van de provincie komen. Zo is ook het beheer meteen geborgd.

De looptijd van het project is vanaf zomer-najaar 2019 tot eind 2021.

In 2020 zijn vooral plannen gemaakt. Door het project krijgen we meer aanvragen voor aanleg en herstel landschapselementen binnen.

De landschapscoördinator heeft meerdere uitvoeringsplannen opgesteld. Een aantal zijn al uitgevoerd. In Zeist is in het voorjaar een amfibieënpoel gerealiseerd. Een hoogstamboomgaard in Langbroek is hersteld en aangevuld met nieuwe 46 appelbomen. Rassen als Zoete kroon, Sterappel, Lunterse pippeling, Groninger Kroon, Notarisappel, Dijkmanszoet Hollandse Bellefleur, James Grieve zijn geplant. Er zijn ook landschapselementen aangeplant, die niet mee konden doen in dit project, maar wel binnen de richtlijnen van de SKR vielen. We zien dat het project goed werkt. Wat in het project kan gaat daar in en wat niet past kijken we of het vanuit de SKR kan.

Zorgpunt bij dit project is dat op een aantal plekken eerst een omgevingsvergunning dient te worden aangevraagd bij betreffende gemeente. De kosten hiervoor verschillen per gemeente, maar zijn vaak erg hoog. Bedragen van boven de 500 euro komen voor en soms is de aanleg waarde zelfs lager. Eigenlijk zou hier een oplossing voor moeten worden bedacht. Dat geld kan namelijk dan niet in landschap worden gestoken.

Positief is dat er een landschapswijzer wordt opgesteld vanuit dit project. Veel van ons kennen het Boekje "Boeren Planten Bomen" uit de jaren negentig nog wel. Deze wordt echter niet meer gemaakt. Hierin staat veel informatie over landschapselementen hoe aan te planten en te beheren, wat hoort waar. Praktisch en makkelijk. Er wordt nu gewerkt aan een vernieuwde praktische gids aangevuld eetbare soorten, klimaatgunstige soorten etc.

Samen met de landschapscoördinatoren uit de Kromme Rijnstreek gemeenten, de provincie, het agrarisch collectief en Landschap Erfgoed Utrecht wordt hier aan gewerkt. Verwachting is dat het gereed komt in het voorjaar van 2021.

Kruiden als daslook, , kraailook, smalle weegbree, look zonder look en zevenblad

NIEUW Project Eetbare landschapselementen

In 2020 zijn veel voorbereidingen getroffen om het project Lekker Landschap rond te krijgen. Het idee is om landschapselementen meer te benutten voor eetbare planten die je kunt oogsten en verwerken, zodat die landschapselementen weer economische waarde krijgen voor de boer.

Vroeger was het hakhout nuttig voor gereedschapsstelen, takkenbossen voor de bakkersoven, of balken voor in je huis of op de boerderij. Door nu nieuwe waarde toe te voegen door eetbare planten, blijven de landschapselementen bestaan en worden ze beter onderhouden omdat het weer wat oplevert.

Eigenlijk bedrijf je landschap met een landbouwkundige inslag waar het kan, of meer natuurlijk als dat past. Het idee is om een pilot te starten waarbij kruiden worden verwerkt tot houdbare producten. Je kunt dan denken aan een wilde kruidenbouillonlijn in meerdere smaken, of kruidenmengsels voor gerechten etc.

Met Hof van Twello en Florae hebben we het eerste idee opgezet. Het idee is gepresenteerd op een informatieavond in februari. Daar kwamen maar liefst vijftig mensen op af. Er werd verteld dat als je waarde uit je landschapselement wil halen, dit niet kan door alleen maar te plukken wat er staat. Je moet bijplanten en inzaaien en kiezen voor planten die op de juiste plek het goed doen en er thuishoren.

Maar liefst zeventien van de aanwezigen wilde actief meedoen. Uit deze groep is een eerste selectie gemaakt om een korte keten te formeren voor de pilot.

Later als de pilotfase over is komen er meer aan boord. De opgedane kennis wordt open source gedeeld zodat ook andere regio's in Nederland dit concept in hun landschap kunnen toepassen. Naast "telers", mensen die landschapselementen in hun bezit hebben, hebben we ook verwerkers gevonden die de producten kunnen maken en mensen die mee willen denken voor het merk, de afzet en het goede verhaal. We willen het project in een zo kort mogelijke keten uitvoeren. Dus van teler naar consument is zo weinig mogelijk stappen.

Het projectvoorstel is richting de zomer compleet uitgewerkt en in september is er een aanvraag gedaan voor een LEADER subsidie. De aanvraag is compleet bevonden en doorloopt nu de inhoudelijke toets. Verwacht wordt dat begin maart 2021 de beschikking binnenkomt.

In 2020 is al wel veel voorbereidend werk gedaan om het projectplan zo uitvoerbaar en concreet mogelijk te maken. Gedane voorfinanciering krijgen we terug als de beschikking wordt afgegeven.

NL-Doet

NL-doet 2020 is door COVID 19 niet doorgegaan.

Hoogstamappels die voorjaar 20 zijn geplant

€1 + 1,2 = 2,2

Aantallen inzet en waarde

In het afgelopen jaar is door tussenkomst van de SKR het volgende aan landschapselementen en beplanting geplant in de streek:

- 30 bomen; meerdere soorten
- 675 st bos en haagplantsoen voor ca 225m landschappelijke heg
- 2070 st is ca 695m biodiverse landschappelijke singel.
- 69 st hoogstamfruitbomen.
- 138m boomband.
- 138 st boompalen,
- 45 boomkorven en 24 boomkokers (flexguard).
- 41 knotwilgen
- 127 kg Bloemenzaad beedeals in verschillende mengsels
- 124 kg patrijzenmengsel in verschillende mengsels
- 422 kg kruidenrijk grasmengsel
- 1 amfibieënpoel

Financieel

Dit jaar is er weer een mooi bedrag aan uitvoering uitgegeven. Het gaat hierbij vooral om bijdragen in de landschappelijke beplanting, ondersteuning bij de uitvoering van herstel houtwallen-singels, planten van hoogstamfruitbomen, laanbomen en heggen, advies voor beheer en voorbereiding project eetbaar landschap.

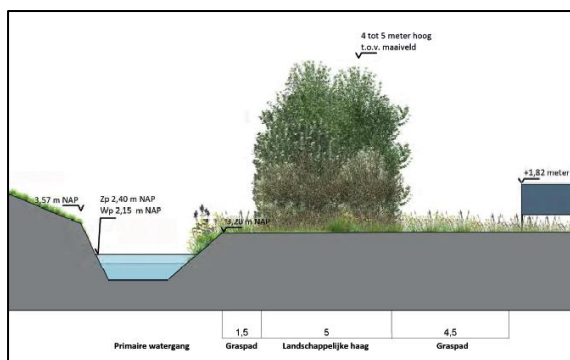
Het budget voor uitvoeringskosten vanuit de begroting is voor regulier ca 20.000 euro en voor projecten 15.000 euro. Hier is opgeteld ca. 44.000 euro uitgegeven. De overschrijding komt door de voorgeschoten voorbereidingskosten van project Eetbaar Landschap. Deze voorbereidingskosten komen in 2021 terug na de beschikking van de subsidie. Subsidies vanuit de provincie waren mogelijk vanuit het platform kleine landschapselementen. Daarvoor zijn in 2020 uitkeringen gedaan rechtstreeks naar de landeigenaar.

Multiplier

De multiplier voor inzet tbv projecten is ca. 2,2 in 2020. Dankzij de inspanningen van de SKR hebben anderen; particulieren en vrijwilligers, door eigen arbeid en inzet voor elke ingezette euro, er zelf 1,20 aan toegevoegde waarde bijgedaan. Dit is een nette score. De multiplier is wel lager dan vorig jaar. Dit komt doordat er een aantal bijdragen voor projecten zijn uitgegeven en veel bloemenzaden zijn ingekocht, waar dan relatief weinig arbeid tegenover staat.

Landschappelijke inpassing Driebergen

Doorsnede landschappelijke haag zonneveld

Advieswerk

Landschappelijke uitgangspunten en beplantingsadviezen.

In 2020 zijn er 8 landschappelijke uitgangspunten notities opgesteld bij functieverandering of bestemmingsplanwijziging. De opgestelde uitgangspunten worden gekoppeld aan het bestemmingsplan voor dat perceel.

Verder maakte de landschapscoördinator 14 beplantingsplannen / beheeradviezen en nog een aantal kleinere ad-hoc adviezen via telefonisch consult en toetsingen bij gemeenten vanuit de omgevingsvergunningen. De vragen variëren van de inpassing van een erf naar biodiverser erf met hagen en fruitbomen, tot nieuwbouw van een woning met tuin in het buitengebied, naar bestemmingsplanwijzigingen, en omvorming akker naar volkstuinten met ruime landschappelijke omkaderingen.

Algemene advisering en deelname in gebiedsgerichte organen en overleggen.

De SKR zit regelmatig bij overleggen die over het gebied gaan. Bijv. bij de provincie, het waterschap, of gemeenten afzonderlijk, die iets wat het landschap in het buitengebied aangaat.

In het platform Kleine landschapselementen van de provincie adviseren we naast beplantingsadviezen ook mee met het boekje over de landschapswijzer, Daarnaast praten we mee bij de bossenstrategie en over de plattelandscoaches.

U10\16. De regio U10 heeft in 2020 het ontwikkelbeeld Groen en landschap vastgesteld. Hierin is opgenomen welke thema's en onderwerpen in landschap en groen in de regio belangrijk zijn. Hierbij hebben we nadrukkelijk de waarde van het Landschapontwikkelingsplan aangegeven. Veel informatie daaruit is overgenomen. Vanuit onderliggend landschap kijken naar wat er is en kan, is een goede manier om keuzes te maken.

In 2020 is het vervolg opgestart om het ontwikkelbeeld meer richting te geven. Dit gebeurt in "Groen Groeit Mee" In deze fase wordt gekeken wat er allemaal nodig is in aantallen en hoeveelheden en wat het gaat kosten, want het kan niet voor niets. SKR heeft met de krommerijngemeenten hard meegewerkt om een goede weergave van de kwaliteit en de waarde van het landschap aan te geven.

Bij het opstellen van zonnekaders bij de gemeenten Bunnik en Wijk bij Duurstede is landschap een belangrijke voorwaarde. In 2020 zijn zowel in de gemeente Bunnik als in Wijk bij Duurstede aanvragen voor zonneparken binnengekomen. Hierbij zijn de landschappelijke kwaliteiten meegegeven en hoe dat landschappelijk inpasbaar kan zijn en zijn de inpassingplannen getoetst.

Daarnaast is een opstart gemaakt met de regionale energieopgave binnen de krommerijngemeenten om te komen tot een regionaal energiebod. Het gaat hierbij om zon en wind. Belangrijk is dat windmolens moeilijker of niet zijn in te passen in het landschap. Dus moet je wel goed beargumenteren waar het wel of niet kan. Vanuit Landschap proberen we het landschap zo goed mogelijk te vertegenwoordigen in de diverse digitale bijeenkomsten.

Notenteelt en Agroforestry

Wo. 16 september 10:00 - 12:00 uur - Locatie volgt

Er is veel publiciteit over Agroforestry (of voedselbossen) en notenteelt of andere bomen op agrarisch bedrijven. Lang niet voor iedereen zal dit kansrijk of toepasbaar zijn. Het past wel in een maatschappelijke trend en voor wie wil weten wat de mogelijkheden zijn, organiseren we op 16 september een veldwerkplaats van één dagdeel.

Praktijkbijeenkomsten Natuurinclusief boeren en kruidenrijk grasland

Veldbijeenkomsten georganiseerd door het agrarisch collectief en de ANV

Aanverwante uitvoerende organisaties in de streek

LEADER

Het valt niet mee om project ideeën Leaderwaardig uitgewerkt te krijgen zodat het als Leaderproject ingediend en gehonoreerd kan worden. De procedure is erg complex en er moet veel uitgewerkt worden voordat je het kan indienen. Inmiddels zijn er meerdere projecten goedgekeurd en staan er een aantal op stapel om ingediend te worden. Goedgekeurde projecten zijn: Natuurlijk Heel Leuk, Samen zorgen voor Nieuw Wulven, Verbonden Buurt, 1km dijk en zover je kunt kijken, Herenboerderij Nieuw Bureveld, De krommerijn Vertelt, Beleefboerderij Schalkwijk. Ingediend zijn oa. Lekker Landschap Krommerijn (project van de SKR met de streek), Pilot Fieldlab Wijkerbroek.

Agrarisch Collectief Utrecht Oost

Er is een goede samenwerking tussen het Agrarisch Collectief en de SKR. Bij landschapsadvies, vragen of ondersteuning bij aanleg landschapselementen, stuurt zij grondeigenaren door naar de SKR. Andersom doet de SKR dat ook als er agrarische beheer vragen zijn voor beheer en beheersubsidies. Bij het project Platform Kleine Landschapselementen wordt door het agrarisch collectief de formele aanvraag voor bijdrage naar de provincie uitgevoerd. In 2020 zijn meerdere aanvragen opgepakt waarin samen is gekeken hoe te komen tot een plan en uitvoering. Variërend van knotbomenrijen, lanen, tot complete voorstellen met boomgaard houtwal en hagen.

En bij de verschillende kruiden- en bloemenranden in de streek wordt overlegd welke mengsels gebruikt zijn en wat de resultaten zijn. Voor wat betreft patrijzenmengsels wordt in nauw overleg gekeken of voorgestelde plekken ook interessant zijn en een toevoeging zijn. Dit is op meerdere locaties gebeurd. Daarnaast heeft het collectief nog een aantal veldworkshops gehouden (voor zover mogelijk met COVID). Kruidenrijk gras, noten boomgaarden

ANV Kromme Rijnstreek

De Agrarische natuurvereniging Kromme Rijnstreek heeft in 2020 voor haar leden wat workshops gehouden samen met het agrarisch collectief. Hierbij ging het om bijvoorbeeld kruidenrijk gras. Een onderwerp waar wij met de SKR ook actief mee bezig zijn. Op velddagen is aan boeren getoond wat het inhoudt en waar je voor kunt kiezen. De droge zomer zorgde wel voor een lagere opbrengst van het gewas dan verwacht.

Ook is de ANV Beedeal-partner en kan via de ANV bij vriendelijk bloemenzaad besteld worden.

Voorblad workshop bijvriendelijk agrarisch ondernemen

Fragment filmpje Keuken van Utrecht thema Hazelaaarkhout

Opleiding landschapscoördinator, bijeenkomsten en symposia

In 2020 zijn meerdere congressen en symposia bezocht. De meeste digitaal.

Zo is er een overleg geweest met de hoogstamspecialisten op het Fruitcentrum in Ochten. Hier werd vooral kennis uitgewisseld. De veldworkshop over notenteelt en agroforestry is gevolgd, waarbij vooral is gekeken naar kansen voor notengaarden en agroforestry in voor in de Kromme Rijnstreek.

Het Bijensymposium van de provincie over de wilde bijen in de provincie Utrecht was interessant en voor de workshops die hierop later werden gegeven, heeft de landschapscoördinator er ook één zelf gegeven. Bij vriendelijk agrarisch ondernemen. Erg leuk om te doen.

Over meetsystemen agroforestry en voedselbossen is een Webinar gevolgd; en de waarde als het niet meteen vruchten of hout zijn. Denk aan bodemleven, -structuur en wateropslag.

Communicatie en voorlichting

De jaarlijkse huis-aan-huis krant in het buitengebied (1800 adressen) verscheen begin januari met dit keer als hoofdthema eetbaar landschap, aansluitend op ons nieuwe project. We verzonden meerdere digitale nieuwsbrieven. In februari een item over ons project eetbaar landschap. In april de nieuwsbrief waarin het jaarverslag 2019 centraal stond. In augustus aandacht voor bloemenmenggels en kruidenrijk gras en het aanhoudend droge weer.

We hebben een aantal filmpjes kunnen maken. Voor de “Keuken Van Utrecht” dat op RTV Utrecht werd uitgezonden is een item opgenomen over kruidenbeheer in berm en velden. In dit filmpje leggen we de verschillen uit en wat je kunt doen om biodiversiteit te vergroten en om meer bloemen te krijgen. Een tweede filmpje van de “Keuken Van Utrecht” ging over 2 van onze projecten: “Eetbaar landschap”, en het uitvoeringsproject Hazelaaarkhout. De video's zijn te zien op het youtube kanaal van de SKR.

De landschapscoördinator heeft ook meegewerkt aan het Leader project “1km dijk en zover je kunt kijken”. In dit project wordt het gebied tussen de bruggen bij Sterkenburg en Beverweert weergegeven in een documentaire van zes afleveringen. Het gaat over de ontginning, het gebruik, wie er leeft en woont het landschap etc. Voor meerdere afleveringen is uitleg gegeven hoe de oorspronkelijke boeren erven opgebouwd zijn, wat hier traditioneel thuishoort aan landschapselementen etc. de afleveringen zijn uitgezonden op RTV-Utrecht, terug te kijken op www.1kmdijk.nl en worden vanaf 15 feb 2021 uitgezonden op landelijke tv op NPO2. Mooie weergave van de streek en aanbevelingswaardig om te kijken.

Opgesteld: februari 2021

Walter Jaaltink, landschapscoördinator, Stuurgroep Kromme Rijnlandschap